

SZILÁGYSOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj

Egy évre 10 Pengő, 1/2 évre 5 Pengő, 1/4 évre 2-50 P. számonként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 10 Pengő, nyilttér soronként 50 fill. Álláskeresők hirdetése 1 P

Kegyes Szent László király.

Irta: kechkeméti PETHES LÁSZLÓ dr.

„Idvezlégy kegyelmes szent László király! Magyarországnak édes ótalma, Szent kerályok közt drágalátus gyöngy, Csillagok közt fénességes csillag” — énekelték rajongva, lelkesedéssel évszázadokon át őseink.

S valóban még az Egyháznak sem volt olyan szentje, akit magyarság oly rajongással, szeretettel övezett volna körül, mint Őt. — Őt, honalapító Árpád Apánk egyenes leszármazójának és már Szent István idejében — az ősi magyar jog szerint — a királyi trón törvényes örökösének Vazulnak — az ő Tatóny nemzetségbeli feleségétől született — unokáját, a „bajnok” Szár Béla király fiát: Lászlót.

Neve hallatára felragyogott minden magyarok arca. Ő az, a rövid 18 éves uralkodása alatt (1077—95) ugy területre, mint hatalomra, valamint kimondottan „nemzeti” jellegre is naggyá tette Magyarországot, s itt külön hangoztatnunk kell e „nemzeti” jelzöt, mert Ő az, aki a Szent Istvánnak, Péternek és Salomonnak terhére rótt német-császári barátságra — amit akkor egynek vettek a kereszténységgel, — teljesen rácafoltt. A Szent István által behozott kereszténységet és királyságot ugyanis idegennek és különösen németnek tekintették volna őseink, hisz, a keresztény papok abban az időben mind idegenek és főleg németek voltak. Még a királyi udvar is tele volt az idegen királynékkal bejött mindenféle előkelő, s kevésbbé előkelő u. n. „lézengő” Ritterekkel, lovagokkal, akik a királyi udvarban uralkodni, s a magyaroknak parancsolni akartak.

Ez állapotoknak Szent László vetett végett. Szent László már herceg korában a nemzet bálványozott vezére, s legendás hőse. Azzá tették őt a császár hüberesse: Salamon király ellen, majd a besenyők és uzok (feketekunok) ellen folytatott harcai.

Szent László — Géza bátyja halála után — se császárt, se pápát nem kérdezve Magyarország királyává koronáztatja magát, jelezve a tényével, hogy Magyarország mindenkitől független királyság és önálló ország! Amidőn pedig IV. Henrik császár és VII. Gergely pápa közt kitört investitura harcban Szent László nyiltan a pápa mellé állt, kiviláglott miszerint más a faj és más a vallás, s hogy a „keresztény” s a „német” nem egy s hogy lehet valaki keresztény és valódi hitbuzgó annélkül, hogy németnek kellene lennie!

László szép, daliás férfi, aki válltól kezdve másfél fejjel magaslik ki alatvalói közül. „Gyönyörű ábrázatu, erős karu, oroszán izmu” ifju, aki Cserhalomnál az első rohamban sajátkezüleg négyet vág le csatabárdjával a legerősebb feketekunok közül és a magyar lányt ragadó kunt lenyilazza. Király korában pedig az 1091-ben is beütött fehérekunok fejedelmét Ákost, a csatában saját kezével öli meg.

Árpád hon-„alapító”, míg László — Roman Bálint „Magyar Története” szerint is — az ország „megállapítója” — S amit Szent István nem tudott befejezni, s kiépíteni, — az ország politikai s egyház megszervezését, — azt befejezte, kiépítette Szent László.

Első királyaink közül, aki felismerte Hazánk geopolitikai helyzetét, hogy itt Európa közepén, — a nyugati német-római és a keleti kelet-római, byzanci császárság között, mint önálló s független ország — csak akkor állhatunk meg és fenn, ha mi is nagyhatalmi politikát folytatunk.

Az Ő lánglelkű zseniálisát példázza Hazánk akkori lakatlan területeinek a benépesítése. Ő telepíti be az ország északnyugati területeire s a zólyomi erdőség vidékére jobbágyokul a Morva s Odera forrás vidékéről az u. n. „fehér-horvát”-okat, magyarul a mai tótok (s nem szlovákok elődeit. Ugyancsak Ő telepíti be 1091-ben az előbb a bihari várat felduló s óriás zsákmánnyal az országból délfelé kivonuló, de a Temes vizénél általa körülzárt és levert kunokat a mai jászok első részét a Tarna, — Zagyva — folyók vidékére. S ezt követi az előbbieket kiszabadítása céljából az Ákos fejedelmük alatt harmadszor betörő kunoknak leverése s ugyanoda való letelepítése. Ezeket azonban, mint rokon turáni fajú népeket az ősmagyar-sággal tette egyenrangukká, s mindössze csak véradót kívánt tőlük. (Háboru esetén minden jászok tartozik hadbaszálni!)

További geopolitikai zseniálisát példázza az is, hogy ráeszmél arra, miszerint a tengernélküli ország olyan, mint egy ajtó s ablak nélküli ház, ezért Ilona testvérhuga (Zvojnimir horvát király özvegye) joga címén 1091-ben — levervén a horvát lázadókat — koronájához kapcsolja az akkor még a Szávan alól — az Adria tengerig — eltérült Horvátországot.

Szent, akinek sirjához zarándokolnak az igazságot keresők és a betegek, s ott — csoda következtében — igazságot, illetve gyógyulást nyernek. De zarándokolnak utána következő királyaink (s még külföldi uralkodók, pl. Nagy Lajos lányának Hedvig királynőnek férje, Ulászló lengyel király) is, hogy sirjánál nagy lelkétől átszellemüljenek és méltók lehessenek az ő szellemében való uralkodásra. Sőt vannak királyaink, kik még haló poraikban is az ő lábánál akarnak megpihenni. (II. István, Kun László, Mária Zsigmond a német-római császár) Kiváló államférfi, s kormányzó tehetség, aki bölcsességével mindig az Isten félelmét tartá szem előtt és minden itéletében a könyörület szelidségével élt vala, enyhítvén a törvény keménységét” (Ezt példázza Salamon unokatestvérével szemben való eljárása is.)

Szent László az, aki már korában ren-

dezi a zsidó kérdést is. Megtiltja, hogy zsidó keresztény magyar lányt nőül vegyen, avagy keresztény szolgát tarthasson. A zsidó kereskedelem elhatalmasodása ellen pedig szombati napra helyezi a vásárokat.

Igazi nemzeti uralkodó, aki az akkori hűbéres rendszerű Európában, ahol még a fejedelem maga az állam, ő már nem a saját, hanem a nemzet érdekét képviseli. S midőn VII. Gergely pápa IV. Henrik német császárt 1088-ban exkommunikálja s erre a német rendek Szent Lászlót választják meg császárrá, a választást nem fogadja el. S el nem ment egy tapdát sem, mert csak magyar akart lenni!

Híre-neve bejárja az akkor ismert egész világot s kevéssel halála előtt a spanyol, francia s angol királyok követei jelennek meg nála, s felkérlik a Szentföldre induló, akkor szervezkedő keresztteshad vezetésére.

Igazi hős és középkori nagy király, akinek kérésére a nemzeti ügyért folytatott harcaiban csodákat tesz a Magyarok Istene s szomjazó katonái részére csatabárdja ütése vizet fakaszt Cserhalomnál, avagy éhező serege számára Gyöngyöstől le Jászárokszállásig tejjé változtatja a patak vizét, gyógyító füvé a mezők vadvirága és kavicsa az ellenség megvesztegető pénzét. Tordán pedig hegyet repeszt ketté. Hős és szent, aki — a székely hit szerint — ha veszélyben a Haza, még halála után is kikél a sirjából és csatabárdjával veri szét az ellenséget.

Évszázadokon át nem is volt nagyobb és nemzetiebb király Hazánkban Szent Lászlónál, akit a nemzet a szószoros értelmében bálványozott „Szent László Nagy Lajos minden ő előtte élt magyarországi királyoknál — Szent Istvánnál is — nagyobbra becsülte; Ezért a magyar ország aranyakra Szent László képét verette, amelyet a következő királyok is meghagytak egész Rudolfig. (1600-ig)

Hadvezéri és uralkodói cselekedetben már életében tulvilági tényezők közreműködését vélték felismerni. Ezt tanusítja az általa alapított Nagyvárad szab. kir. városának címere, amelyben az erős Szent László jelképző koronás oroslánnak a mennyből alászálló angyal nyujtja át az arany csatabárdot. Népe már életében nemzeti szentnek tekintette és tisztelete s ezt realizálta 1192-ben hivatalos szentté avatása. Az ország keleti részeinek s a későbbi Erdélynek régóta védőszentje.

Ilyen kiváló férfit csak az Ethele nagykiráltól származó ÁRPAD-HÁZ, a középkor legelőkelőbb és legtehetségesebb uralkodó családja termelhette ki magából, de aki egyben a megszemélyesítője, inkárnációja megtestesülése volt az őserőtől dúzzadó harcok ősmagyar katonatípusnak.

Szentséges László! Urunk Királyunk! Ki ott székelsz immár nagy őseiddel a magas Egekben, születésed 900 éves és szentté avatásod 750-esztendő fordulója alkalmából tekints le

trónusodról szegény, sokat szenvedett magyar nemzetedre, Harcba áll a néped most is. A Te régi, általunk eltékozolt hatalmas birodalmad visszaállításáért harcolunk. Most, a háboru közepén Hozzád foházkodunk. Oh! Bocsdss meg nekünk, Jöjj és segíts! Suhogtasd meg csatabárdodat pogánynd is pogányabb ellen-

ségeink felett. Csapi le rájuk. Rontsd meg hadaikat.

Tégy ismét csodát, s a Te régi, volt, dicső, szép nagy országot — a Magas Tátrától a két Adridig s Pozsony városától egész Orsováig — Oh! add még vissza nekünk!!!

Elhangzott a Rádió előadásában az 1942. évi július hó 7-én.

A június 20.-iki „Levente-nap”.

Nagyfontosságú ifjúsági esemény színe helye volt vasárnap Szilágysomlyó a járás székhelye. Az egész járás levente-ifjúsága már hetekkel ezelőtt komolyan készülődött a vasárnapi „bemutatkozás”-ra, a vasárnapi erőpróbára.

Levente-ifjainkat vasárnap még az időjárás is próbára tette. A járás legtávolabbi részeiből hajnali 3—4 órakor a különböző levente-egységeknek zuhogó esőben kellett elindulniuk. A keménykötésű, edzett falusi leventék azonban a rossz idő ellenére is már a kora reggeli órákban élénk nótaszó mellett beérkeztek a városba. Nekik nem számított az, hogy zuhog az eső, nem számított az, hogy kilométereket is kellett a legrosszabb utakon gyalogolniuk. Nekik csak egy számított: a parancs, a köteleesség teljesítése. A parancs pedig az volt, hogy 20-án, vasárnap délelőttre az összes leventecsapatoknak Szilágysomlyón kell lenniük. S leventéink a parancsot teljesítették, habár nagyon sokan még gondolni sem mertek arra, hogy ilyen rossz időben is lehet ünnepeket tartani.

A tábori istentiszteleteket a műsor szerint kijelölt helyeken az eső miatt nem lehetett megtartani s ezért leventéink felekezetek szerint a templomaikban vettek részt az istentiszteleteken. A róm. kath. templomban a szentmisét és ünnepi-beszédet Faragó László gimnáziumi hittantanár, a református templomban pedig az istentiszteletet Gál Ferenc segédlelkész végezte.

Délelőtt 10 órára elcsendesedett kissé az eső, de azért a leventecsapatoknak még mindig esőben kellett felsorakozniuk a Bem-téren. Ez alkalommal körülbelül kétezer falusi és városi levente sorakozott fel Szilágysomlyó ereklyés Országzászlója előtt.

A Hiszekegy közös eléneklése után az ifjúság szónokája: Pacsa János levente lépett a szószékre. Beszédében kihangsúlyozta, hogy habár letelt a kiképzési esztendő, a leventéknek az év elején elkezdett munkát nem szabad abbahagyniuk. Az ezer esztendő történelme, a magyar hősök tettei példát és utat mutatnak s az új Szellem jegyében, — amely mélyebb vallásosságot, komolyabb magyarságot, nagyobb becsületet és krisztusibb emberséget jelent — a munkát tovább kell folytatni. Beszéde után a helybeli ifjuvezetők a „Felszállott a páva...” c. szavaltat adták elő szavalókórusban, majd pedig Kiss Lajos ifjuvezető Mécs László „Vád- és védőbeszéd” c. versét szavaltta el.

Ezután dr. Udvarny József, a város polgármestere intézett beszédet az ifjúsághoz, figyelmeztetvén leventéinket a köteleességteljesítésre, amelyet a mai nehéz idők mindenben megkövetelnek.

A város polgármesterének beszéde után került sor a katonának bevonuló leventék bucsuztatására. A katonának bevonuló leventéket a levente-ujoncok nevében Kurowszky István levente bucsuztatta, kérvén a távozó bajtársait, hogy tartsák meg őket is emlékezetükben és hogy vegyék bucsuzásul szent fogadalmait. Beszédének további részében kihangsúlyozta, hogy ha nem is fegyverrel a kezükben, de szorgos munkával a belső arcvonal küzdelmeiben ők is kifogják venni a részüket.

Bucsuztatás után a járás leventéi tisztelegtek az Országzászló előtt. A tisztelegést a leventék nevében Simay ifjuvezető mondotta: „A szilágysomlyói járás leventéi tisztelegnek előtted, dicsőséges Magyar Zászló!... Ha rád nézünk, ezer esztendő dicsőséges harcait, véres csatáit és az egyetemes magyarság verejtékes munkanapjait látjuk. Őseink hősiességét, millió és millió magyar honvéd vérhullatását...”

A tisztelegés után a járás levente-ifjúsága díszmenetben vonult el az Országzászló előtt, majd pedig átmentek a Várkertbe, ahol megható szavak kíséretében megkoszorúzták a Hősök emlékművét: „Kegyelettel gondolunk Rátok, magyar hősi halottak, az aldozatos hazaszeretet örök eszményeként tündököltök hazánk egén. Hősi elszántsággal őrzitek hazánk szent földjét, vér- és életáldozattal védelmezték a magyar föld népét...”

Ezzel a délelőtti ünnepek befejezését is nyertek.

Délután a járás levente-ifjai a városi sportpályán mérték össze erejüket és tudásukat. Az érdekes és izgalmas verseny a rossz idő ellenére is nagy számú közönség előtt folyt le. A verseny megkezdése előtt ifjúságunk fogadalmat tett, hogy a versenyeket a becsületesség és a lovagiasság szellemében fogja végig küzdeni.

Eredményhirdetésre és díjkiosztásra a Táboriünnep megkezdése előtt került sor. A szép és értékes díjakat nagyhatású buzdítóbeszéd kíséretében az állomásparancsnokság nevében békési Csány Pál őrnagy osztotta ki. Beszédében a sportnak, nemes versengésnek és férfias küzdelemnek a nemzetvédelmi, honvédelmi jelentőségét emelte ki.

Ezután a Táboriünnep következett. Leventéink a táboriünnep alatt mintegy végigvonultak az egész magyar nemzet történelmén. Felelevenítették az egyes korokban lezajtott harci eseményeket és a magyar hősök tetteit: „Amikor honvédeink lába alatt, valahol a Don medencéje tájékán dübörög a föld, önkéntelenül is végig kell pillanatunk a magyar katonatörténelmen, hogy lássuk, mit is jelent tulajdonképpen az a szállóigévé vált mondás: katonanemzet va-

gyunk!...” És leventéink csakugyan mintegy végig pergették a magyar nemzet történelmének a filmjét. Idézték az egyes korok eseményeit. Felhangzott ajkukon a kalandozó magyarok ősi csatakiáltása, a bujdosó kurucok katonadalai, a dicsőségekben oly gazdag szabadságharcnak majd pedig a Világos utáni elnyomatásnak ősi dalai. Idézték az 1914—18-as világháborút s az azt követő szégyenteljes békét. „De Horthy Miklós, a San Giovanni di Medua kikötőjének bombázásakor feltűnt sorhajókapitány, a Novarra legendáshírű parancsnoka, Kormányzó Urunk újjátéremtette a hazát, megalakította a nemzeti hadsereget... az országban biztonságot és jólétet teremtett. Több ízben is megnagyobbította hazánkat...” „S azt hogy dicsőségekben oly gazdag történelemre tekinthetünk vissza, Isten után a magyar édesanyáknak köszünhetjük. Áldjon is meg az Isten valamennyi hőselkü magyar anyát...”

A Táboriünnep, azután az „Áldja meg az Isten azt az édesanyát, aki katonának neveli a fiát” c. ősi magyar népdal eléneklésével leventéink be is fejezték.

Láthatjuk tehát, hogy ifjúságunk a „Levente-nap”-ot a magyar katonaszemély és a hősi életszemlélet szolgálatába állította. Ifjúságunk megérti a kornak a szavát, átérzi az idők súlyosságát, erőt tud meríteni a múltból s kellő irányítás mellett feladatokat tud megoldani. S amiért van életerős ifjúságunk, várakozással és bizalommal nézhetünk a jövő elé!

A hadigondozottakat soronkívül kell kiszolgálni

Élelmiszerjegyeikre rávezetik, hogy ki a tulajdonosa

Györffy-Bengyel Sándor közellátási miniszter olyan intézkedést tett, amely bizonyára mindenütt helyesléssel találkozik. A miniszter leiratott intézett valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez, hogy a hadirokantakat, hadiözvegyeket és a hadbavonultakat soronkívül szolgálják ki az üzletekben, ha elsőrendű közlélmiszeri cikkeket vásárolnak. A miniszter gondoskodni kíván arról hogy a legalább ötvenszázalékos hadirokantak, hadiözvegyek és hadiárvák, valamint a hadbavonultak hozzátartozói megkülönböztetett elbánásban részesüljenek mindazon cikkeket kiszolgálásánál, amelyek jegyrendszerhez vannak kötve, vagy elsőrendű közlélmiszeri cikkeknél tekinthetők. Felhívja ezért az alispánok és polgármesterek figyelmét, hogy megfelelő formában gondoljanak a rendelet végrehajtásáról. A jegyrendszerhez kötött élelmiszeri cikkeknél a közlélmiszeri és közellátási jegyekre megfelelő helyen rá kell vezetni hogy a jegyek tulajdonosa hadirokant, hadiözvegy, vagy hadbavonult hozzátartozója. A jegyrendszerhez nem kötött cikkeknél, aki valamilyen fényképes igazolvánnyal igazolja magát, az előnyben részesítendő.

A ház lakóinak légoltalmi kiképzése.

A jelenlegi háboruban szerzett tapasztalatok azt bizonyítják, hogy légitámadás esetén a védekezés munkájában a lakosságnak rendkívül fontos szerepe van. A légitámadások nyomán fellépő tüzek és veszélyes sérülések, valamint sebesülések azok, melyeknek hatását az idejekorán alkalmazott rendszabályokkal és a gyors beavatkozással meg lehet szüntetni, vagy legalább is méreteiben csökkenteni. Az említett káresetek jellegzetessége, hogy egyidőben és nagy számmal keletkeznek, de ezzel szemben az idejében történt beavatkozás esetén egyszerű eszközökkel is elfojthatók. Így a nagy számban hulló gyújtóbombákat és azok nyomán keletkezett tüzeket a megfelelően felszerelt házi tűzoltók megfékezhetik és elolthatják, a sebesülteket az épületek mentőörsei a rendelkezésükre álló egészségügyi felszereléssel elsősegélyben részesíthetik és így megakadályozhatják azok elvérzését addig is, míg a sebesültek orvosi kezelésbe kerülnek.

Azonban a legtökéletesebb felszerelés és a lakók hátorsága, vagy rátermettsége semmit sem ér, ha hiányzik a megfelelő tudás ezeknek a feladatoknak végrehajtására. Csak úgy tudnak a lakóházak tűzoltó- és mentőörsei eredményesen beavatkozni a két leggyakrabban fellépő keresettel szemben, ha a rendelkezésre álló eszközök használatát az oktatások során teljes mértékben elsajátították és begyakorolták.

Az önvédelmi kiképzés az, mely megtanítja a ház lakóit azokra az elméleti és főleg gyakorlati ismeretekre, amelyek birtokában a megelőző rendszabályokat helyesen tudják végrehajtani, légitámadások idején pedig a bekövetkezett károkkal szemben eredményesen tudnak beavatkozni.

Az önvédelmi kiképzés két részből áll. A Légoltalmi Liga oktatói a hatóság rendelkezései szerint kiképzésben részesítik a lakóházak és házcsoporthoz tartozó légoltalmi őrségparancsnokait és azok 2—2 helyettesét. A Légoltalmi Liga tanfolyamain kell az őrségparancsnokoknak azt a tudást elsajátítaniok, melynek birtokában azután ők oktathatják ki a ház lakóit. A lakóknak a kiképzése az a tárgykör, melyről a mai előadásunkban részletesebben akarunk szólni. Igaz ugyan, hogy a ház lakóinak alapkiképzése már a legtöbb házban, házcsoporthoz tartozóként, mégis szükségesnek látszik, hogy erről is röviden megemlítsük.

A házak és házcsoporthoz tartozó lakóinak kiképzése az első évben 6 órás alapkiképzésből és negyedévenként egy-egy órás utánképzésből, míg a következő években csupán negyedévenként 1—1 órás utánképzésből áll. Nem is kell hangsúlyozni, hogy ez a kiképzés, melyet célja miatt önvédelmi kiképzésnek nevezünk, eredményt csak úgy tud felmutatni, ha a kiképzés végrehajtására hivatott őrségparancsnokok a kiképzést megfelelőképpen előkészítik és azt az elérni kívánt célnak megfelelően bonyolítják le.

A lakók önvédelmi kiképzésénél mind az alapkiképzéshez, mind pedig az utánkiképzéshez mindent az alábbiak szerint gondosan elő kell készíteni.

A személyi előkészítés abban áll, hogy a ház lakóinak írásban történő megkérdezése után egyeztetni kell azt az időt, amikor a kiképzést úgy lehet megtartani, hogy ezzel a lakókat kenyérkereső és egyéb hivatalos elfoglaltságukban nem akadályozzuk meg. Ez az időpontot, legcélszerűbben egy névjegyzék köröztetése útján lehet megállapítani, melybe a lakók bejegyzik egyenként azt az időtartamot, amikor szabadok. Ennek alapján kell a parancsnoknak meghatározni a kiképzések napi időpontját, mely egy-egy alkalommal egy óránál rövidebb, vagy két óránál hosszabb nem lehet. Ha a házcsoporthoz tartozó kötelezett lakóinak száma az 50 főt meghaladja, a lakókat több csoportra kell beosztani úgy, hogy egy-egy csoportban 50 személynél több ne legyen, mivel ez a létszám az, amelyet egyidőben és helyen alaposan ki lehet oktatni. A csoportokba történő beosztásnál lehet azután tekintetbe venni a lakók szabad idejének különböző időpontjait és ennek alapján kell őket a kiképzésre beosztani. Természetesen még a legnagyobb elővigyázatosság mellett is minden házban akad egy-két olyan lakó, akiknek elfoglaltsága semmiképpen nem egyezhető a többi lakók szabadidejével, bár egyébként személyes légvédelmi kötelezettség alatt állnak, s így a kiképzésen részt kell venniük. Ha csak egy-két ilyen emberről van szó, ez ne okozzon különös gondot az őrségparancsnoknak.

A kiképzésre fel kell készülnie az őrségparancsnoknak azáltal, hogy az előadásra kerülő anyagot a kiképzést megelőzően alaposan átgondolja és elkészíti maga számára az óravázlatot, melynek alapján zavartalanul tudja lebonyolítani, az anyagból előadni semmit nem felejt el. A honvédelmi miniszter az önvédelmi kiképzésnek országosan egységes és gyakorlatias végrehajtása érdekében egy olyan tanmenetet dolgoztat ki, amelynek alapján az őrségparancsnokok a kiképzést céljának megfelelően tudják végrehajtani. Ez a tanmenet a Légoltalmi Liga kiadásában rövidesen meg fog jelenni és azzal a légoltalmi őrségparancsnokokat ingyenesen fogják ellátni.

A kiképzéselőkészítéshez tartozik az előadásra kerülő anyagnak felosztása a parancsnok és helyettesei között, mert az esetek legnagyobb részében a parancsnok és két helyettese közül egyikük jobban ért az elméleti oktatáshoz, míg a másik inkább a gyakorlati kiképzés terén járatos, vagy egyikük a tűzoltást, a másik az elsősegélynyújtást tudja jobban előadni. Igaz ugyan, hogy a lakók kiképzéséért maga az őrségparancsnok felelős, de semmi akadálya nincs annak, hogy a kiképzés egyes részleteinek lebonyolításával valamelyik helyettesét bizza meg, ha ahhoz azok jobban értenek.

A kiképzés anyagi előkészítése egyrészt az oktatáshoz szükséges hely, vagy helység biztosításából áll, melyet a háztulajdonos köteles rendelkezésre bocsájtani. Ez jó időben rendszerint az udvar, télen, vagy kedvezőtlen időjárás esetén pedig az óvóhely lehet.

(Folyt. köv.)

HIREK

— **Iskolai Vöröskereszt ünnepély Szilágyzoványon.** Nagyszerűen sikerült ünnepélyt rendezett a szilágyzoványi református népiskola az elmúlt pünködsdi ünnepen a Kulturházban a Vöröskereszt Egylet javára. A nagy kulturtermet teljesen betöltő közönség nagy élvezettel fogadta és sok tapsal, valamint hangos tetszésnyilvánítással honorálta a másfél órás műsor minden számát. Nehéz volt megállapítani, hogy a kis növendékek énekekben, szavalatban, táncolásban vagy az alkalmi kis szindarabokban voltak-e jobbak és ügyesebbek, — de az bizonyos, hogy mindegyik számban ügyesek, kedvesek és szeretetre-méltók voltak. Némelyik közülök kész szavaló, másik jó előadó és többen valóságos táncművészek. A közönség önkéntes adományából 166 P. jutott a Vöröskereszt javára, melyből kitetszik, hogy ügyes rendezéssel és jóakarattal bál nélkül is lehet még faluhelyen is hasznos és eredményes munkát végezni és jótékonyt gyakorolni a mai nehéz és szomorú világban is. Az ünnepély megrendezése és sikere a közszeretnek örvendő Massáth Ilona ref. tanítónő érdeme, aki rövid 1 és fél éves itteni szolgálata alatt már több ilyen nagyszerű előadást rendezett kicsiny növendékeivel.

— **A budapesti üzletekben is lehet a kenyérváltójegyre kenyeret vásárolni.** Junius 1. és szeptember 30. között tehát a kenyérváltójegy Budapestem is éppúgy, mint az ország egész területén — nemcsak vendéglátó üzletekben, hanem a pékeknél és más üzletekben is beváltható 4 dkg. kenyérré s a pék és a kereskedő a kenyérváltójegy szelvényei ellenében is köteles a megfelelő mennyiségű kenyeret kiszolgáltatni.

— **Átszervezik az üvegipari elosztó szerveket.** Az üvegnek és üvegárúknak a kereskedők közötti igazságosabb elosztás érdekében az iparügyi miniszter rendeletére nemrégiben ipar-területenként a termelők és kereskedők közé elosztószerveket iktattak be. Az elosztószervek gyakorlati működése során az árkérdés szempontjából nehézségek merültek fel. A közellátási hivatal most tárgyalásokat folytat az elosztószervek működésének a gyakorlati élet követelményeihez igazodó átszervezésére.

— **Mennyi hitelt kapott keresztény kereskedelem?** A keresztény kereskedelem hitelezését szolgáló hitelek iránt mutatkozó kereslet még a múlt évben szükségessé tette az eredetileg husz millió pengőben megállapított keretnek 30 millió pengőre való emelését. A múlt évben a hitelakcióban résztvevő öt pénzintézet a múlt év december 31-ig 1700 kereskedő részére 217 millió pengő hitelt állapított meg. Legutóbb gondoskodás történt arról, hogy a sokgyermekes, valamint a szorványvidéken élő hitelgénylők kamatkedvezményben részesüljenek és hogy hitelgényeik könnyebben legyenek kielégíthetők.

— A papirzacskó ára. A kereskedő, ha ujbungonyát ad el a fogyasztónak és az csomagolva kéri, az árut a papirzacskó árát felszámíthatja. A papirzacskót azonban a kereskedő csak önköltségi áron adhatja el, hasznát vagy beszerzési költségeket nem számíthat fel. Egyébként az ujbungonya árát megállapító rendelet a kiskereskedő hasznát mázsánként 4 pengőben, ha pedig nagykereskedő által üzletbe szállítva veszi meg, mázsánként 3 50 pengőben állapítja meg. A termelői árát a vétel helye és időponja szerint időnként a Burgonyakereskedelmi Egyesülés közli.

Titok

Nők tiszta teintjüket gyakran csak annak köszönhetik, hogy figyelmet fordítanak emésztésükre. Legyen az emésztésének szabályozója:

DARMOX

SPORT.

Labdarugás.

Kolozsvári MÁV—Szilágysági válogatott
8:5 (4:3), vezette: Jászay, Kolozsvár.

Mult heti számunkban, helyszűke miatt kimaradt beszámolóinkat most közölhetjük csak. A pünkösdi ünnepek szép és emlékezetes sporteseményekkel kedveskedtek a labdarugást szerető közönségünknek. Első napon a Kolozsvári MÁV jőhírű csapata játszott Szilágysági válogatott csapatával, amelyben természetesen városunk játékosai háromnegyedrészen kaptak helyet. A játék az első félidőben változatos volt, a mieink góljaira előírás szerint azonnal válaszoltak a vendégek. A második félidőben azonban ők kezdték meg a gólzáport és újabb 4 góljukra csak 2 válasz esett. A honi csapatból kimagasló teljesítményt nyújtott csak nem mindenki, de különösen Farmathy Márton a védelemben és Szabó a csatársorban.

Szerencsi S. E.—Báthori L. E. 6:1 (4:0),
vezette: Vinczi, Zsibó.

Pünkösdi másodnapján a szerencsiek csapata vendégszerepelt, amelyet azonban könnyen maga alá gyűrt a Báthori. Itt a mezőny legjobb embere Tóth Zoltán és Farmathy Marci volt, de igen jól játszott Pataki és Nagy a kapus. Mindkét bíró igazságosan vezette a mérkőzést. Beszámolóink azonban nem lenne teljesen hű, ha nem emlékeznénk meg arról a meleg ünnepeltetésről, amelyben a csapatok vezetősége részesítette a játékosokat.

Az első mérkőzésen ugyanis dr. Udvarny József polgármester köszöntötte közvetlen szavakkal a kolozsváriakat, buzdítván őket a nemzeti játékon keresztül hazafias érzelmekre. Külön jelentősége volt a pünkösdi vasárnapjának, mert az ujonnan alakult Szilágysági Alosztály mutatkozott be ezen a mérkőzésen és az Erdély-részi kerület is képviseltette magát Lőrinc Sándor kerületi tikkárral, aki a polgármester üdvözlő beszédére közvetlen választ adott és átvette az Alosztály ajándékát, a szép kiállítású selyemzászlót. A második napon pedig Zoványi Ernő elnök köszöntötte a szerencsieket. Mindkét esetben zászlócserevel örökítették meg a nevezetes találkozókat. — Legközelebb a Báthori Zsibóra megy, visszavágó mérkőzésre.

Bármilyen használt, vagy frissen tépelt liba-, kacsa- vagy tyuktollat **vásárol** a „Hangya“ kirendeltsége.

3—8

Eredmények a „Leventenap“-on megtartott versenyeken.

100 méteres síkfutás: Gere András Szilágysomlyó, 12.06 mp., Farmathy József Szilágysomlyó 13.00 mp., Éder Antal Szilágylompért 13.04 mp.

Magasugrás: Vasas József Szilágysomlyó 150 cm., ifj. Géczy Ferenc Szilágysomlyó 145 cm., Pacsa Pál Szilágysomlyó 140 cm.

Távolugrás: Vasas József Szilágysomlyó 5.45 m., Gere András Szilágysomlyó 5.10 m., Kerekes Antal Szilágysomlyó 4.52 m.

Gránátdobás: Tönkö N. Szilágysomlyó 54.35 m., Patai Szilágysomlyó 54.19 m., Sopronyi József Szilágysomlyó 52.42 m.

4 km. járőrvettség: Szilágysomlyói csapat: ifj. Géczy Ferenc, Kozma Péter, Pocsveiler József, Kohl János, Sólyom Ferenc, Szigyártó István 23 p. 30 mp. — Selymesilósvai csapat: 24 perc 10 mp., somlyóujlaki csapat: 25 perc 33 mp., szilágysomlyói csapat: 25 perc 42 mp.

10×100 méteres váltófutás: Szilágysomlyói csapat: 2 perc 20 mp., szilágyperecseni csapat: 2 perc 36 mp., Szilágynagyfalusi csapat: 2 perc 51 mp.

Eladó: Egy jókarban lévő plüs-divány, 6 darab szék, egy asztal és egy szekrény. Cím a kiadóban.

HAJDUSZOBOSZLÓI

GYÓGYFÜRDŐ

ma már európai hírű.

Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő, — ivó — és belélegzőkurák. A „Szoboszlói Gyógyvíz“ és a szén-savval telített „Hajduvíz“ mindenütt kapható. A fürdőt Hajduszoszló 73 és 78°-os hévizei táplálják. 3.000 liter forróvíz percenként. Magyar és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő

IGAZGATÓSÁGA.

ÁGYTOLL — OLCSON!

Fosztatlan pelyhes toll 12 —, szürke pelyhes kacsatoll, nagyon könnyű 8.50, tarka fosztatlan toll 2.—, szürke vegyes 2.60 szürke fosztott toll 3.20, jobb 4.—, fosztott libatoll 10.50, pelyhes 12.—, pelyhesebb 14.— P. árban, 5 kg. papirzák-csomagolásban, bérmentve, utánvétellel szállít:

Varga Antal ágytollvállalata,
KISKUNFÉLEGYHÁZA, Szent János-tér 33.

Egyházi, közigazgatási és kereskedelmi nyomtatványokat jutányos áron készít a SZIVÓS és NAGY könyvnyomda.

Városi Mozcószínház

Junius 26—27—28.

Szombat—vasárnap—hétfő.

A magyar filmgyártás csúcsteljesítménye:

Egy asszony visszanez

Junius 29—30.

Kedd—szerda.

Két sláger film egy előadásban:

Fehér nővér

ÉS AZ

Uj sheriff

Julius 1. Csak 1 napig! Csütörtök.

Sziporkozóan szellemes, ötletes vigjáték:

9 Agglegény

Irta, rendezte és a főszerepet játsza
SACHA GUITRY

Értesítés!

Értesítem Szilágysomlyó és vidéke n. é. Közönségét, hogy Báthori-kör 20. sz. alatt

kefekötődét nyitottam.

Megrendelésre készítek: keféket, ecseteket, meszelőt. A n. é. közönség szives pártfogását, kérem.

Tisztelettel: **HAJNAL GYÖRGY**, kefekötő.

Eladó

konyhai jégszekrény.

Cím: Papp István, Arany János u. 12. szám.

ELADÓ HÁZ!

Rózsa-ucca 2. szám alatt egy szobakonyhás lakás telekkel együtt eladó!

Szeptemberi polgári iskolai javító, különbözeti és magánvizsgákra sikeresen előkészít:
Lendek Pál re. esp. segédlelkész.

Honvéd-utca 19. számú, özv.

Bergerné-féle ház eladó.

Értekezni: Dr. Farkas László ügyvéddel Debrecenben.

Felhívom az igen tisztelt vevőim figyelmét arra, hogy az üres használt tintásüvegeket visszaváltom.

A márkás

TINTENKULI

megérkezett.

Szines papirszalvéta, toalettpapír, fekete elsötétítő papír s mindennemű papíráru kapható. Gummibélyegző megrendeléseket felveszek.

LÁZÁR

könyv- és papirkereskedő.